

Patientinformation

Information om HPV-vaccin

Vad är livmoderhalscancer?

Livmoderhalscancer orsakas av papillomvirus (HPV). Varje år insjuknar cirka 550 kvinnor i Sverige i denna cancerform. Innan de gynekologiska cellprovskontrollerna infördes på 60-talet var sjukdomen betydligt vanligare.

Vad är HPV?

HPV är ett virus som kan överföras sexuellt. Det är vanligt förekommande och de flesta människor som har sex får en HPV-infektion någon gång i livet.

Vad blir det för symtom?

Det HPV-typer som kan ge cellförändringar ger inga besvär i sig. Oftast läker HPV-virus ut av sig själv. Om virus inte läker så ökar risken för att cellförändringar ska utvecklas.

Går det att skydda sig mot att få HPV?

Genom att använda kondom vid sex minskar riskerna för smitta. Vaccination före sexuell debut ger skydd mot de flesta virus som orsakar livmoderhalscancer.

Skyddar vaccinet mot all livmoderhalscancer?

Nej, vaccinet motverkar infektioner av HPV16, HPV18, HPV31, HPV33, HPV45, HPV52 och HPV58. Dessa typer är de vanligaste orsakerna till livmoderhalscancer. Sammanlagt beräknas de vara orsak till cirka 90 procent av alla fall. Det finns ännu inte något vaccin mot övriga cancerframkallande HPV-typer.

Ger vaccinet ett fullgott skydd?

HPV-vaccin ger över 90 procents skydd mot de HPV-typer som vaccinerna innehåller.

Vaccinerna läker inte en redan befintlig infektion eller redan etablerad cellförändring.

Skyddet från HPV-vaccin förväntas vara långvarigt och följs kontinuerligt upp genom studier.

Trots vaccinationen är det viktigt att regelbundet delta i den gynekologiska cellprovskontrollen. Till den kallas alla kvinnor mellan 23 - 64 års ålder med 1,5 till 7 års mellanrum beroende på ålder och vad föregående prov visat.

Sedan vaccination mot HPV startade har man kunnat se att färre smittas med de typer av HPV som ingår i vaccinerna. Även förekomsten av kondylom och allvarliga cellförändringar har minskat betydligt i vaccinerade åldersgrupper.

Alla barn erbjuds idag HPV-vaccin i årskurs 5 inom det allmänna vaccinationsprogrammet för barn för att skyddas mot HPV-orsakad cancer. Vaccination av flickor ingår i vaccinationsprogrammet sedan 2010 och omfattar alla flickor födda 1999 och senare. Vaccination av pojkar ingår sedan augusti 2020, och programmet omfattar pojkar födda 2009 och senare. Barn och ungdomar som omfattas av programmet har rätt till kostnadsfri vaccination mot HPV upp till 18 års ålder.

Dosering och intervall

- För barn 9 - 14 år ges HPV-vaccin i ett två-dosschema, med minst sex månader mellan doserna.
- För äldre barn och vuxna, och till immunsupprimerade barn används ett tredosschema. Då bör intervallet mellan de två första doserna vara 1 - 2 månader och intervallet mellan dos två och tre minst 3 månader.

Vem ska inte vaccineras?

Personer med överkänslighet mot någon del i vaccinet ska inte vaccineras. Svår allergisk reaktion mot en ingrediens i vaccinet är en absolut kontraindikation (omständighet som utgör skäl eller hinder mot att vaccinera).

Om en person är akut sjuk och har hög feber ska vaccinationen senareläggas till ett annat tillfälle. En lindrig infektion utgör däremot inte en kontraindikation för vaccinering.

Gravida ska inte vaccineras.

Biverkningar

De flesta reaktioner som förekommer av vaccinationen är milda och snabbt övergående. De vanligast förekommande biverkningarna är lokala reaktioner (smärta, rodnad, svullnad och kliande) vid stickstället, kortvarig feber, huvudvärk, trötthet och illamående. Allergiska reaktioner är mycket sällsynta.